1. Web Proqramlaşdırmaya Giriş və İnternet Əsasları

- İnternet və Şəbəkə Əsasları
  - o İnternetin işləmə prinsipi, şəbəkə arxitekturası
  - o OSI və TCP/IP modelləri, əsas protokollar (HTTP, FTP, TCP, UDP)
  - o TCP və UDP Arasındakı Fərqlər
    - TCP və UDP protokollarının müqayisəsi
    - Hansi hallarda hansı protokoldan istifadə edilir
  - Hosting, domenlər, server və müştəri arxitekturası
- Veb Texnologiyaları və HTTP
  - HTTP və HTTPS protokolları, SSL/TLS sertifikatları
  - o **DNS**, URL strukturları, URI və URN fərqləri
  - o HTTP metodiari: GET, POST, PUT, DELETE, PATCH, OPTIONS, HEAD
  - HttpRequest, HttpResponse strukturu, başlıqlar və status kodları
  - CORS (Cross-Origin Resource Sharing)
    - CORS prinsipləri və @CrossOrigin annotasiyası
    - CorsConfiguration və CorsFilter ilə tənzimləmə
- Server və Servletlər
  - Server, Handler, Mapping, Servlet və Filter-lər
  - Java EE ilə ilk veb tətbiq yaradılması

2. Java EE və Spring Framework Əsasları

- Java EE Əsasları
  - o Java Servlets, JSP, JSF və onların istifadəsi
  - EJB (Enterprise Java Beans), JPA (Java Persistence API)
- Spring Framework Əsasları
  - Inversion of Control (IoC) ve Dependency Injection (DI)
  - ApplicationContext və Bean Lifecycle
  - Spring və Spring Boot arasında fərqlər
  - Java EE-dən Spring Boot-a keçid yolları

3. Spring Boot Əsasları və Layihə Quruluşu

- Spring Boot-un Əsas Konsepsiyaları
  - o Auto-Configuration, Starter-ler ve onların rolu
  - Conventional Project Structure
  - Maven və Gradle ilə layihə idarəetməsi
  - o Infra Package və onun strukturu
- Beans və Bean Konfigurasiyası
  - Bean yaradılması, **scope-lar** (Singleton, Prototype)
  - @Component, @Service, @Repository, @Controller annotasiyaları
  - Component Scan və Package Structure
  - Open-in-View konsepti və istifadəsi

4. Spring Boot Annotasiyaları və Konfigurasiya

Əsas Annotasiyalar

- $\circ \quad \text{@SpringBootApplication, @EnableAutoConfiguration,} \\$
  - @SpringBootConfiguration
- o @ComponentScan, @Configuration, @Bean

Controller və Endpoint Annotasiyaları

- @RestController, @Controller, @RequestMapping, @GetMapping,
  @PostMapping, @PutMapping, @DeleteMapping
- o @ResponseBody, @ResponseStatus
- @PathVariable, @RequestParam, @RequestBody, @RequestHeader, @CookieValue

Konfiqurasiya və Properties İdarəetməsi

- o application.properties və application.yaml faylları
- @Value, @ConfigurationProperties
- Profilər və mühitlər üzrə konfiqurasiya
- prefer-ip-address
  parametrinin araşdırılması

5. Project Lombok və Spring Validation

• Project Lombok ilə Kodun Sadələşdirilməsi

- o @Getter, @Setter, @ToString, @EqualsAndHashCode, @Data
- @NoArgsConstructor, @AllArgsConstructor, @Builder

Məlumatların Validasiyası

- o Bean Validation API
- o @Valid, @Validated
- Validasiya annotasiyaları: @NotNull, @NotBlank, @NotEmpty, @Min, @Max, @Size, @Email, @Pattern
- Custom validator-lərin yaradılması

6. Global Exception Handling və Loglama

Səhv İdarəetməsi

- o @ControllerAdvice, @RestControllerAdvice
- @ExceptionHandler, Custom Exception-ların yaradılması
- Hata mesajlarının və status kodlarının özəlləşdirilməsi

Loglama

- Loglama framework-ləri: Log4j2, SLF4J
- Log səviyyələri: ERROR, WARN, INFO, DEBUG, TRACE
- Loglama konfiqurasiyası və logların idarə olunması

7. Fayllarla İşləmə və Statik Resurslar

Fayl Yükləmə və Yüklənməsi

- Multipart faylların qəbul edilməsi və işlənməsi
- o Faylların serverdən yüklənməsi
- Fayl saxlama strategiyaları (lokal, bulud əsaslı)

Statik Resursların İdarə Olunması

o CSS, JS və şəkil fayllarının idarə olunması

8. Spring Web və Front-end İnteqrasiyası

• Thymeleaf ilə Şablonların Hazırlanması

- Thymeleaf sintaksisi və ifadələri
- o Formaların yaradılması və göndərilməsi
- Fragment-lər və şablonların təkrar istifadəsi

• Internationalization və Lokalizasiya

- Mesaj resursları və dillərarası dəstək
- o Locale seçimi və idarə edilməsi

9. Data Access Layer: JDBC, JPA və Hibernate

JDBC Template ilə İşləmə

- JdbcTemplate və NamedParameterJdbcTemplate
- RowMapper-lər və ResultSetExtractor-lar

• ORM və Hibernate Əsasları

- o ORM konsepti, **Hibernate**-in iş prinsipi
- o Entity-lər, Session, Transaction

Spring Data JPA ilə İnteqrasiya

- JpaRepository, CrudRepository istifadəsi
- Custom query-lər, @Query annotasiyası
- Query Methods və Method Names

• H2 Database ilə Test Mühiti

- **H2 in-memory database** istifadəsi
- Testlər üçün data init skriptlərinin yaradılması

10. Məlumat Bazasındakı Əlaqələr və Mapping

Entity Əlaqələri

- @OneToOne, @OneToMany, @ManyToOne, @ManyToMany
- Cascade Type-lar, Fetch Type-lar (Lazy, Eager)
- o Orphan Removal, Join Column-lar

Advanced Mapping

- Inheritance Mapping (@Inheritance)
- Embeddable və Embedded obyektlər
- Native Query-lar va Stored Procedure-lar

11. Verilənlər Bazası Dəyişikliklərinin İdarə Olunması

• Liquibase ile Migration

- Liquibase konsepti, ChangeSet-ler ve ChangeLog-lar
- o SQL, XML, YAML formatlarında dəyişikliklər
- o Rollback əməliyyatları və Version Control

Semantic Versioning (semver)

Versiyalaşdırma strategiyaları və ən yaxşı təcrübələr

12. Təhlükəsizlik: Authentication və Authorization

Spring Security Əsasları

- Authentication və Authorization konseptləri
- SecurityConfig və WebSecurityConfigurerAdapter

- UserDetailsService və Custom User Details
- Sifrə İdarəetməsi
  - Password Encoding, BCryptPasswordEncoder
  - Şifrə reset və dəyişdirmə funksiyaları
- Role-based Access Control
  - Authorities va Roles
  - o @PreAuthorize, @PostAuthorize, @Secured annotasiyaları
- CORS və CSRF Qorunması
  - o CORS prinsipləri və @CrossOrigin annotasiyası
  - o CorsConfiguration va CorsFilter ila tanzimlama
  - CSRF (Cross-Site Request Forgery) hücumları və qorunma yolları
- XSS və SQL Injection
  - XSS və SQL Injection hücumları
  - o Input validasiyası və parametrli sorğular

13. JWT və OAuth2 ilə Təhlükəsizlik

- JWT (JSON Web Token) İnteqrasiyası
  - o JWT konsepti və strukturu
  - Access Token və Refresh Token yaradılması və idarə olunması
  - o Token expiration, yenilənmə və blacklisting
- OAuth2 və OpenID Connect
  - OAuth2 axışı və grant tipləri
  - Authorization Server və Resource Server
  - OpenID Connect ilə identifikasiya
  - Spring Security OAuth2 ile implementasiya
- Encryption (Symmetric / Asymmetric)
  - Simmetrik və assimetrik şifrələmə
  - SSL/TLS və sertifikatların istifadəsi

14. API Dizaynı və İdempotensiya

- RESTful API Dizayn Prinsipləri
  - Resource-lar, URL strukturları, HTTP metodları
  - HATEOAS konsepti
  - API First Design yanaşması
- İdempotensiya və Təhlükəsiz HTTP Metodları
  - İdempotent əməliyyatlar və onların tətbiqi
  - Retry mexanizmleri ve idempotency keys
  - Concurrency problemleri ve optimistic locking
- OpenAPI və Swagger ilə Sənədləşdirmə
  - API-lərin avtomatik sənədləsdirilməsi
  - SpringDoc və springfox-swagger ilə inteqrasiya

15. Microservice Arxitekturası və Spring Cloud

- Software Architecture Overview
  - Monolit, n-Layered Architecture, SOA, Microservices
  - o CAP Teoremi və ACID prinsipləri

- Coupling (tight coupling) və Cohesion
- Decomposition strategiyaları
- o Fast Initial Development və çevik yanaşma

• Microservice Arxitekturası

- o Mikroservislərin üstünlükləri və çətinlikləri
- Service Discovery və Eureka Server
- Spring Consul və Zookeeper
- API Gateway və BFF
  - Netflix Zuul Gateway
  - Spring Cloud Gateway
  - Kong Gateway
  - API Gateway və BFF (Backend for Frontend) arasındakı fərqlər
- Spring Cloud Komponentleri
  - Configuration Management: Spring Cloud Config Server
  - o Circuit Breaker (Hystrix, Resilience4j)
  - Spring Cloud və Spring Boot versiya uyğunluğu
- Distributed Tracing və Monitoring
  - o Spring Cloud Sleuth, Zipkin
  - Metrics və Health Checks
- Deployment Strategiyaları
  - Blue/Green və Canary Deployment

16. Asinxron Proqramlaşdırma və Mesajlaşma

- Asinxron İşlər və @Async
  - o @EnableAsync və @Async annotasiyaları
  - Thread Pool-ların konfigurasiyası
- Mesajlaşma Sistemləri
  - JMS (Java Messaging Service)
  - RabbitMQ və Kafka ilə inteqrasiya
  - Spring AMQP və Spring Kafka

17. Caching və Performans Artırma

- Cache Strategiyaları
  - Cache konsepti və caching-in üstünlükləri
  - @Cacheable, @CacheEvict, @CachePut annotasiyaları
- Redis və EhCache İnteqrasiyası
  - o Redis nədir və necə işləyir
  - Spring Data Redis ilə integrasiya
  - o Cache konfiqurasiyası və idarə olunması
- Performansın Optimallaşdırılması
  - o Profiling, **Snyk** ilə təhlükəsizlik skanerləri
  - o Fig Pattern və dizayn nümunələri

18. Testing və Keyfiyyət Təminatı

- Unit və Integration Testing
  - o JUnit 5, Mockito ilə testlərin yazılması

- o MockMvc ilə web layer testləri
- o Embedded Database ilə data layer testləri
- Continuous Integration (CI) va Continuous Deployment (CD)
  - o CI/CD-nin faydaları (insan faktorunu aradan qaldırmaq, effektivlik artırmaq)
  - o Jenkins, GitLab Cl/CD, GitHub Actions
  - o Blue/Green və Canary Deployment strategiyaları
  - Semantic Versioning (semver) və versiyalaşdırma

19. Containerization və Deployment

- Docker ilə Konteynerləşdirmə
  - o Docker konsepti, **Dockerfile** yaradılması
  - o Docker Compose ilə multi-container tətbiqlər
- Kubernetes Əsasları
  - o Pod, Deployment, Service, Ingress
  - o ConfigMap, Secret-lər və onların idarə olunması
  - Kubernetes-də Spring Boot tətbiqlərinin yerləşdirilməsi
- Infra as Code və avtomatlaşdırma

20. Əlavə Mövzular və Praktiki Məsələlər

- Snyk ilə təhlükəsizlik skanerləri və zəifliklərin aşkarlanması
- Fig Pattern və dizayn nümunələri
- **Decomposition** və mikroservislərin bölünməsi
- Monolit və Service Architecture-ların müqayisəsi
- Prefer-ip-address
   parametrinin araşdırılması və tətbiqi